

<https://uk.mihajlovihula.com/post/%D0%BC%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE-%D0%B2%D1%96%D0%B3%D1%83%D0%BB%D0%B0-%D0%BC%D>

6. Сологуб В. Особливості впровадження інклюзивної освіти в закладах вищої мистецької освіти України. *Педагогічний процес: теорія і практика*, 2019. Вип. 1-2. С. 78-84.

7. Coursera. URL: https://ru.coursera.org/search?query=guitar&utm_campaign=header-for-students&utm_content=corp-to-landing-for-students&utm_medium=coursera&utm_source=header-for-students-link (Дата звернення 28.08.2020).

8. Guitarclass.net. Active community with over 3000 online guitar lessons. URL: <https://www.guitarclass.net/> (Дата звернення 28.08.2020).

Шеремет В.В.,

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичного мистецтва ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв», м. Миколаїв,

БАЯН ТА АКОРДЕОН В МУЗИЦІ «ТРЕТЬОГО ПЛАСТА» В УКРАЇНІ КІНЦЯ ХХ - ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Остання третина ХХ століття, відзначилася розквітом численних масових музичних жанрів, які мистецтвознавчою наукою останніх десятиліть диференціюються відносно народної культури та академічно-професійної музики і визначаються як музика «третього пласта» [3; 4]. До таких масових жанрів належать джаз, рок-музика, диско, поп-музика, електронна музика, яка створюється тембро-акустичними можливостями великого різноманіття музичних інструментів [1]. Але на сьогоднішній день залишається недостатньо вивченою роль баяно-акордеонного мистецтва в музиці «третього пласта», яке до останнього часу органічно сприймалося здебільшого у контексті або народного, або академічно-професійного музикування, що і складає актуальність вивчення цього питання.

Друга половина ХХ століття відзначилася стрімким розвитком масових жанрів і форм музикування, проте входження до масового мистецтва таких інструментів, як баян та акордеон можна було спостерігати ще із другої чверті ХХ століття, коли активно розвивалися паростки джазового мистецтва в Україні. Прикладом участі у джазі такого інструменту як акордеон, що втілював естетику «ворожої» на ті часи західної культури, може бути «теа-джаз» Л.Утьосова, який мав неабияку популярність на теренах колишньої радянської держави. В роки другої світової війни, баяністи та акордеоністи були учасниками значної кількості агітаційних бригад на концертних майданчиках фронтів. У післявоєнні часи спостерігався певний спад у розвитку мистецтва джазу, та, на противагу, у II половині ХХ століття розвивалася поп-культура

та самодіяльні форми музикування, які включали баян, акордеон, здебільшого, як представників народно-інструментального жанру, супроводу народної та масової пісні та танців.

Та вже з періоду розбудови української незалежної держави, з'являються музиканти та гурти, які презентували баян та акордеон як інструменти в музиці масових жанрів («третього пласта», за В.Конен): джаз, рок, електронна музика. Прикладами може бути діяльність акордеоністів Яна Табачника, Петра Дранги, які грали на електро-інструментах, звучання баяну Олега Скрипки у складі його рок-гурту «Воплі Видоплясова», який став одним з вдатних українських рок-гуртів, а роль баяна втілила оригінальний синтез народних витоків та стилістичних ознак української рок-музики.

Початок ХХІ століття, із стрімким розвитком шоу-культури, презентує інструменти баян та акордеон на концертних майданчиках різноманітних теле-шоу («Х-фактор», «Україна має талант» та інші), де на таких інструментах виконується музика різноманітних жанрів. У цей період з'являються невеликі гурти, які знаходяться на межі професійного та популярного виконавства, прикладом є одеській камерний дует «Каданс» (І.Єргієв – баян, О.Єргієва-скрипка), який поєднує риси класичного камерно-інструментального жанру та жанру шоу-перфомнсу. Одним з прикладів, такої музики, що розрахована на масового слухача є «Прогулянка Парижем» І.Єргієва, де в композиції застосовується як гра на музичних інструментах так і театральна гра музикантів-«акторів», що рухаються сценою як у театральних спектаклях втілюючи музичний образ, виконанням на інструментах і пластикою акторської гри [2].

Отже, узагальнюючи досліджені матеріали та наведені приклади, доходимо висновку, що баян та акордеон це інструменти, які окрім своєї природи, що йде від народних джерел, а також, окрім буття в академічно-професійній практиці, поступово займають своє поважне місце у багатьох сучасних масових жанрах від джазу, року, електронної музики до музично-виконавського перфоменсу, розрахованого на різну слухачько-глядацьку аудиторію. Перспективи баяно-акордеонного мистецтва видаються ще більш різноманітними та оригінальними в силу розвитку засобів масової інформації та комунікації, а також самої тембрової природи сучасних інструментів та наочності їх клавіатур, які ніби зумисно відкриті слухачеві та глядачу та відповідають шоу-естетиці сучасних жанрів «третього пласта».

Список використаних джерел:

1. Гаврилова Н. А. История зарубежной музыки XX век. Москва : Музыка, 2005. 574 с.
2. Єргієв І. Д. Український «модерн-баян» – феномен світового мистецтва : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2008. 168 с.
3. Конен В. Дж. Третий пласт: новые массовые жанры в музыке XX века. Москва : Музыка, 1994. 160 с.
4. Назайкинский Е. В. Стиль и жанр в музыке : учеб. пособие. Москва : ВЛАДОС, 2003. 248 с.